

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 23 grudnia 2010 r.

**w sprawie udzielania świadczeń zdrowotnych osobom pozbawionym wolności przez zakłady
opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności**

(Dz. U. z dnia 3 stycznia 2011 r.)

Na podstawie art. 115 § 9 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki, zakres i tryb udzielania świadczeń zdrowotnych osobom pozbawionym wolności przez zakłady opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności.

§ 2. Przez użyte w rozporządzeniu określenia należy rozumieć:

- 1) zakład karny - zakład karny, areszt śledczy, wyodrębniony oddział aresztu śledczego w zakładzie karnym, wyodrębniony oddział zakładu karnego w areszcie śledczym;
- 2) osoba pozbawiona wolności - osoba tymczasowo aresztowana, skazana, ukarana lub wymieniona w art. 589a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.²⁾), która jest ujęta w ewidencji zakładu karnego;
- 3) lekarz więziennej służby zdrowia - lekarz, w tym lekarz specjalista udzielający świadczeń zdrowotnych w zakładzie opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności;
- 4) lekarz dentysta więziennej służby zdrowia - lekarz dentysta udzielający świadczeń zdrowotnych w zakładzie opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności;
- 5) pielęgniarka więziennej służby zdrowia - pielęgniarka udzielająca świadczeń zdrowotnych w zakładzie opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności;
- 6) zakład opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności - zakład opieki zdrowotnej w rozumieniu § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 marca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia, przekształcania, likwidacji, organizacji, zarządzania i kontroli zakładów opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności (Dz. U. Nr 55, poz. 490 oraz z 2007 r. Nr 1, poz. 7);
- 7) szpital więzienny - szpital w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89, z późn. zm.³⁾), pozostający w strukturze zakładu karnego;
- 8) izba chorych - komórka organizacyjna zakładu opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności;
- 9) pozawięzienny zakład opieki zdrowotnej - zakład opieki zdrowotnej w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej, niebędący w strukturze zakładu karnego;
- 10) lek - produkt leczniczy w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.⁴⁾);
- 11) Farmakopea Polska - w rozumieniu najnowszej aktualizacji Farmakopei Polskiej wydanej przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych;
- 12) wyrób medyczny - wyrób medyczny w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. Nr 107, poz. 679);
- 13) stan nagłego zagrożenia zdrowotnego - stan nagłego zagrożenia zdrowotnego w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późn. zm.⁵⁾).

§ 3. 1. Zakłady opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności udzielają osobom pozbawionym wolności świadczeń zdrowotnych związanych z:

- 1) badaniem i poradą lekarską;
- 2) leczeniem;

- 3) badaniem i terapią psychologiczną;
- 4) rehabilitacją leczniczą;
- 5) opieką nad kobietą ciężarną i jej płodem, porodem oraz położeniem;
- 6) badaniem diagnostycznym, w tym analityką medyczną;
- 7) pielęgnacją chorych;
- 8) pielęgnacją niepełnosprawnych i opieką nad nimi;
- 9) zapobieganiem powstawaniu urazów i chorób poprzez działania profilaktyczne oraz obowiązkowe szczepienia ochronne;
- 10) badaniem i leczeniem dentystycznym oraz świadczeniami z zakresu protetyki;
- 11) orzekaniem i opiniowaniem o stanie zdrowia;
- 12) zaopatrzeniem w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

2. W uzasadnionych przypadkach, gdy wymienione w ust. 1 świadczenia zdrowotne nie mogą być udzielone osobom pozbawionym wolności przez zakład opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności, w szczególności z powodu:

- 1) konieczności natychmiastowego udzielenia świadczeń zdrowotnych ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia osoby pozbawionej wolności,
  - 2) konieczności przeprowadzenia specjalistycznych badań lekarskich, leczenia lub rehabilitacji osoby pozbawionej wolności,
  - 3) konieczności przeprowadzenia badań diagnostycznych z powodu braku specjalistycznego sprzętu medycznego,
  - 4) konieczności zapewnienia świadczeń zdrowotnych podczas korzystania przez osobę pozbawioną wolności z przepustki lub czasowego zezwolenia na opuszczenie zakładu karnego,
- świadczenia te są udzielane przez pozawięzienne zakłady opieki zdrowotnej.

3. O konieczności udzielenia świadczeń zdrowotnych w przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3, decyduje kierownik właściwego zakładu opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności lub lekarz więziennej służby zdrowia, lub lekarz dentysta więziennej służby zdrowia.

4. Udzielanie świadczeń zdrowotnych w przypadkach, o których mowa w ust. 2, nie może naruszać zasad regulujących wykonywanie kar, środków karnych, zabezpieczających i zapobiegawczych.

5. Osobom pozbawionym wolności zapewnia się także transport sanitarny w uzasadnionych przypadkach.

§ 4. Osobę pozbawioną wolności poddaje się badaniom wstępnym, okresowym i kontrolnym.

§ 5. 1. Badaniom wstępnym: podmiotowym (wywiad chorobowy) i przedmiotowym (fizykalnym) poddaje się osobę pozbawioną wolności niezwłocznie po przyjęciu do zakładu karnego, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia przyjęcia.

2. W terminie 14 dni od dnia przyjęcia do zakładu karnego wykonuje się: profilaktyczne radiologiczne badanie klatki piersiowej oraz badanie stanu uzębienia.

3. Lekarz więziennej służby zdrowia może odstąpić od wykonania profilaktycznego radiologicznego badania klatki piersiowej po przeprowadzeniu badania lekarskiego:

- 1) jeżeli osoba pozbawiona wolności przedstawi wynik takiego badania wykonanego w okresie 6 miesięcy poprzedzających datę przyjęcia do zakładu karnego;
- 2) w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia ciąży.

4. Fakt odstąpienia od profilaktycznego radiologicznego badania klatki piersiowej lekarz więziennej służby zdrowia odnotowuje w książce zdrowia, podając przyczynę odstąpienia od badania.

5. Lekarz więziennej służby zdrowia oraz lekarz dentysta więziennej służby zdrowia może zlecić przeprowadzenie badań innych niż wymienione w ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione stanem zdrowia osoby pozbawionej wolności.

§ 6. 1. Badaniu okresowemu, polegającemu na wykonaniu profilaktycznego radiologicznego badania klatki piersiowej, osobę pozbawioną wolności poddaje się co najmniej raz na 24 miesiące.

2. Od wykonania profilaktycznego radiologicznego badania klatki piersiowej można odstąpić po przeprowadzeniu badania lekarskiego:

- 1) jeżeli osoba pozbawiona wolności w trakcie pobytu w zakładzie karnym miała wykonane z innych powodów badanie radiologiczne klatki piersiowej w okresie ostatnich 24 miesięcy i wynik tego badania jest załączony do dokumentacji medycznej;

2) w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia ciąży.

3. Fakt odstąpienia od profilaktycznego radiologicznego badania klatki piersiowej, o którym mowa w ust. 2, lekarz więziennej służby zdrowia odnotowuje w książce zdrowia, podając przyczynę odstąpienia od badania.

§ 7. 1. Badaniom kontrolnym: podmiotowym (wywiad chorobowy) i przedmiotowym (fizykalnym) poddaje się osobę pozbawioną wolności przed przetransportowaniem lub zwolnieniem z zakładu karnego.

2. W ramach badania kontrolnego osoby pozbawionej wolności zwalnianej z zakładu karnego lekarz więziennej służby zdrowia, oprócz badań określonych w ust. 1:

- 1) informuje osobę pozbawioną wolności o potrzebie i możliwości dalszego leczenia lub rehabilitacji;
- 2) określa zdolność osoby pozbawionej wolności do samodzielnego powrotu do miejsca zameldowania lub miejsca przebywania;
- 3) określa zalecenia w sprawie pomocy, jakiej wymaga osoba pozbawiona wolności, niezdolna ze względu na stan zdrowia do samodzielnego powrotu do miejsca zameldowania lub miejsca przebywania;
- 4) określa potrzebę zaopatrzenia w leki, przedmioty ortopedyczne lub środki pomocnicze;
- 5) wydaje skierowanie do lekarza specjalisty lub do szpitala, jeżeli takie są wskazania lekarskie, oraz wyniki badań diagnostycznych niezbędnych do dalszego postępowania leczniczego lub diagnostycznego.

3. Badania kontrolnego nie przeprowadza się, jeżeli zwolnienie osoby pozbawionej wolności nastąpiło w trakcie trwania czynności procesowych i nie powróciła ona do zakładu karnego.

§ 8. 1. Zgłoszenia osób pozbawionych wolności do lekarza więziennej służby zdrowia przyjmuje się codziennie.

2. Lekarz więziennej służby zdrowia przyjmuje osoby pozbawione wolności poza ustalonym w porządku wewnętrznym czasem i miejscem przyjęć w razie nagłego zachorowania lub nagłego pogorszenia stanu zdrowia tych osób w godzinach pracy lekarza, o ile zakład opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności nie zapewnia całodobowych świadczeń zdrowotnych.

3. Świadczenia ambulatoryjne z zakresu specjalistycznej opieki zdrowotnej udzielane są na podstawie skierowania lekarza, także innego niż lekarz więziennej służby zdrowia.

4. Świadczenia lekarza psychiatry mogą być udzielane na podstawie pisemnego skierowania psychologa świadczącego usługi psychologiczne w zakładzie karnym.

§ 9. 1. O konieczności umieszczenia osoby pozbawionej wolności w izbie chorych zakładu karnego decyduje lekarz więziennej służby zdrowia, a w razie jego nieobecności - pielęgniarka więziennej służby zdrowia, która niezwłocznie powiadamia o tym lekarza więziennej służby zdrowia.

2. Do szpitala więziennego osobę pozbawioną wolności kieruje lekarz więziennej służby zdrowia lub inny lekarz.

3. O przyjęciu osoby pozbawionej wolności do szpitala więziennego decyduje dyrektor tego szpitala lub upoważniony przez niego lekarz więziennej służby zdrowia na podstawie skierowania do szpitala.

4. Osobę pozbawioną wolności umieszcza się w szpitalu więziennym innego zakładu karnego na umotywowany wniosek lekarza więziennej służby zdrowia.

5. Przeniesienie do szpitala więziennego osoby pozbawionej wolności niewymagającej natychmiastowego leczenia w warunkach tego szpitala następuje po uprzednim uzgodnieniu terminu przyjęcia z dyrektorem szpitala lub upoważnionym przez niego lekarzem więziennej służby zdrowia.

6. W celu określenia terminu przyjęcia osoby pozbawionej wolności, o której mowa w ust. 5, dyrektor szpitala więziennego może polecić wystawienie świadectwa lekarskiego o stanie zdrowia tej osoby.

7. W stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego o konieczności przeniesienia osoby pozbawionej wolności do szpitala więziennego lub innego szpitala może zdecydować lekarz inny niż lekarz więziennej służby zdrowia, ratownik medyczny lub pielęgniarka systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne. Jeżeli osoba pozbawiona wolności kierowana jest w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego do szpitala więziennego, o zaistniałej sytuacji powiadamia się dyrektora tego szpitala lub upoważnionego przez niego lekarza więziennej służby zdrowia.

8. Zalecenie dotyczące rodzaju środka transportu, a w szczególności transportu sanitarnego, w celu przetransportowania osoby pozbawionej wolności do szpitala, w tym szpitala więziennego, oraz zalecenie konieczności zapewnienia podczas tego transportu obecności osoby wykonującej zawód medyczny

określa lekarz decydujący o konieczności przeniesienia tej osoby do szpitala.

§ 10. 1. Zlecenia lekarskie z zakresu farmakoterapii związane z przygotowaniem i wydaniem dawek leków wykonuje pielęgniarka więziennej służby zdrowia.

2. Leki podaje się w czasie i dawkach wyznaczonych przez lekarza więziennej służby zdrowia i lekarza dentystę więziennej służby zdrowia. Leki zaliczone do bardzo silnie działających z grupy A według Farmakopei Polskiej, silnie działających z grupy B według Farmakopei Polskiej oraz środków odurzających z grupy N według Farmakopei Polskiej podaje się w dawkach jednorazowych.

3. W uzasadnionych przypadkach, na pisemne zlecenie lekarza więziennej służby zdrowia można wydać osobie pozbawionej wolności, z jednoczesnym pouczeniem o sposobie ich stosowania, leki z grupy B według Farmakopei Polskiej niebędące substancjami psychotropowymi. Leki te wydaje się w ilości odpowiadającej dawce dobowej, jeśli nie przekracza ona dawki dobowej maksymalnej, lub na okres całej kuracji, jeśli suma dawek całej kuracji nie przekracza dobowej dawki maksymalnej lub Farmakopea Polska nie określa przy danym leku wielkości dobowej dawki maksymalnej.

4. W zakładach karnych, w których zakład opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności nie zapewnia całodobowego udzielania świadczeń zdrowotnych, przygotowane jednorazowe dawki leków mogą być przekazane osobie pozbawionej wolności za pośrednictwem osoby niebędącej osobą wykonującą zawód medyczny.

5. Osobie pozbawionej wolności zapewnia się niezbędne ze względu na stan zdrowia leki:

- 1) na czas transportu;
- 2) na pierwsze 3 doby po przetransportowaniu do innego zakładu karnego w celu zapewnienia ciągłości farmakoterapii, z wyłączeniem leków antyretrowirusowych i leków w terapii substytucyjnej regulowanych odrębnymi przepisami;
- 3) na czas przepustki lub czasowego zezwolenia na opuszczenie zakładu karnego;
- 4) na okres 3 dób po zwolnieniu z zakładu karnego.

6. Nie zaopatruje się w leki osoby zwolnionej z zakładu karnego w trakcie trwania czynności procesowych, która nie powróciła do zakładu karnego.

§ 11. Lekarz więziennej służby zdrowia określa zakres i częstotliwość świadczeń zdrowotnych udzielanych kobiecie ciężarnej pozbawionej wolności, a także wydaje zalecenia dotyczące żywienia dietetycznego, czasu i warunków odbywania przez kobietę ciężarną spaceru oraz kąpieli.

§ 12. 1. Lekarz więziennej służby zdrowia kieruje kobietę ciężarną do zakładu karnego ze szpitalnym oddziałem ginekologiczno-położniczym na dwa miesiące przed przewidywanym terminem porodu lub wcześniej, jeżeli wymaga tego jej stan zdrowia.

2. Kobieta w okresie połogu przebywa wraz z dzieckiem w oddziale zakładu karnego, o którym mowa w ust. 1, do czasu, gdy stan jej zdrowia oraz stan zdrowia noworodka pozwolą na ich wypisanie z tego oddziału.

§ 13. W razie podejrzenia u osoby pozbawionej wolności zaburzeń psychicznych, upośledzenia umysłowego, uzależnienia od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych lekarz więziennej służby zdrowia:

- 1) określa wskazania dotyczące miejsca umieszczenia tej osoby w zakładzie karnym, sposobu prowadzenia obserwacji jej zachowania i metod dalszego postępowania;
- 2) kieruje tę osobę na badania do lekarza psychiatry.

§ 14. 1. W oddziale psychiatrycznym szpitala więziennego umieszcza się osobę pozbawioną wolności:

- 1) jeżeli sąd zarządził jej badanie psychiatryczne połączone z obserwacją;
- 2) skierowaną - z zachowaniem zasad określonych w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535, z późn. zm.⁶⁾) - przez lekarza psychiatrę, a w razie niemożności uzyskania pomocy lekarza psychiatry - przez innego lekarza, z powodu rozpoznania u niej zaburzeń psychicznych wymagających szpitalnego badania lub leczenia.

2. Termin przyjęcia osoby pozbawionej wolności na oddział psychiatryczny szpitala więziennego wyznacza dyrektor szpitala lub ordynator tego oddziału, zawiadamiając o tym odpowiednio sąd lub dyrektora zakładu karnego, w którym osoba pozbawiona wolności przebywa.

§ 15. Jeżeli w wyniku badania psychiatrycznego, połączonego z obserwacją, stwierdzono u osoby pozbawionej wolności chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe lub inne zakłócenia czynności psychicznych w rozumieniu art. 31 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁷⁾), w uzasadnionym przypadku, na podstawie decyzji ordynatora oddziału psychiatrycznego szpitala więziennego, pozostaje ona w tym oddziale do czasu wydania przez sąd stosownego orzeczenia.

§ 16. 1. Osobie pozbawionej wolności, która dokonała samouszkodzenia ciała lub odmawia przyjmowania posiłków, udziela się świadczeń zdrowotnych niezbędnych ze względu na stan jej zdrowia. Jeżeli osoba ta odmawia poddania się leczeniu, można ją umieścić, w zależności od stanu zdrowia, w izbie chorych lub w celi mieszkalnej, zapewniając w tym przypadku odpowiedni nadzór medyczny.

2. Jeżeli osoba pozbawiona wolności odmawia przyjmowania posiłków, w dniu zgłoszenia tego faktu lekarzowi więziennej służby zdrowia dokonuje on co najmniej pomiaru masy jej ciała.

3. Osobę, o której mowa w ust. 2, poddaje się badaniu lekarskiemu co najmniej raz w tygodniu do czasu odwołania przez nią odmowy przyjmowania posiłków.

4. O zakresie świadczeń zdrowotnych, potrzebie przeprowadzenia specjalistycznych badań diagnostycznych osób, o których mowa w ust. 1 i 2, decyduje lekarz więziennej służby zdrowia.

5. Wobec osoby pozbawionej wolności, która po dokonaniu samouszkodzenia ciała i po przetransportowaniu do szpitala więziennego nie wyraża zgody na podjęcie lub kontynuowanie leczenia, lekarz więziennej służby zdrowia wydaje zalecenia w sprawie jej osadzenia, wskazując, czy powinna przebywać:

- 1) w zakładzie karnym, w którym znajduje się szpital więzienny;
- 2) we właściwym zakładzie karnym położonym możliwie najbliżej szpitala więziennego;
- 3) w zakładzie karnym, z którego została skierowana na leczenie szpitalne.

§ 17. 1. Świadcstwo lekarskie o stanie zdrowia osoby pozbawionej wolności lekarz więziennej służby zdrowia sporządza:

- 1) na pisemne polecenie organu dysponującego, sądu penitencjarnego albo sędziego penitencjarnego;
- 2) na pisemne polecenie dyrektora lub zastępcy dyrektora właściwego zakładu karnego albo naczelnego lekarza okręgowego inspektoratu Służby Więziennej, naczelnego lekarza więziennictwa oraz dyrektora szpitala więziennego w celu, o którym mowa w § 9 ust. 6;
- 3) w przypadku skierowania osoby pozbawionej wolności na badanie psychiatryczne połączone z obserwacją;
- 4) w przypadku wydania osoby pozbawionej wolności do obcego państwa.

2. Świadcstwo lekarskie o stanie zdrowia osoby pozbawionej wolności, w tym sporządzone w postępowaniu o uchylenie tymczasowego aresztowania lub udzielenie przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności z powodu stanu zdrowia, sporządza lekarz więziennej służby zdrowia na podstawie badania lekarskiego, z uwzględnieniem danych zawartych w dokumentacji medycznej.

3. Świadcstwo lekarskie o stanie zdrowia osoby pozbawionej wolności zawiera:

- 1) liczbę porządkową świadectwa lekarskiego;
- 2) datę i miejsce wydania świadectwa lekarskiego;
- 3) oznaczenie zakładu karnego, w którym przebywa osoba pozbawiona wolności;
- 4) oznaczenie podmiotu, na którego wniosek zostaje wydane świadectwo, albo przyczyny jego wydania;
- 5) imię i nazwisko osoby pozbawionej wolności;
- 6) datę i miejsce urodzenia osoby pozbawionej wolności;
- 7) imię ojca osoby pozbawionej wolności;
- 8) numer PESEL osoby pozbawionej wolności - o ile posiada;
- 9) istotne dla rozpoznania dane z badania lekarskiego podmiotowego i przedmiotowego oraz konsultacji i badań specjalistycznych osoby pozbawionej wolności;
- 10) informację o aktualnym leczeniu farmakologicznym osoby pozbawionej wolności;
- 11) rozpoznanie;
- 12) stwierdzenie lekarza więziennej służby zdrowia, czy osoba pozbawiona wolności:
  - a) wymaga leczenia,
  - b) może być leczona w zakładzie karnym,
  - c) jest w trakcie diagnostyki;
- 13) pieczęć zakładu opieki zdrowotnej;

14) podpis i pieczęć lekarza więziennej służby zdrowia.

4. W świadectwie lekarskim, sporządzonym w trybie § 9 ust. 6, lekarz więziennej służby zdrowia wnioskuje o wyznaczenie terminu przyjęcia do szpitala.

5. W przypadku gdy osoba pozbawiona wolności odmawia przeprowadzenia badania lekarskiego, w celu sporządzenia świadectwa lekarskiego o jej stanie zdrowia lekarz więziennej służby zdrowia informuje pisemnie o tym fakcie wnioskodawcę oraz odnotowuje w dokumentacji medycznej, określając przyczynę takiej odmowy.

§ 18. W przypadku gdy osoba pozbawiona wolności jest objęta ubezpieczeniem wypadkowym lub chorobowym na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych, zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności tej osoby do pracy z powodu choroby lub pobytu w szpitalu więziennym wydaje lekarz więziennej służby zdrowia upoważniony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do wystawiania zaświadczeń lekarskich.

§ 19. 1. Kierownik więziennej służby zdrowia i lekarz więziennej służby zdrowia wydaje opinie w sprawach dotyczących:

- 1) stosowania niezbędnych odstępstw od regulaminu wobec: osoby pozbawionej wolności przebywającej w szpitalu więziennym, izbie chorych i leczonej poza nimi, osoby przewlekle chorej, rekonwalescenta, kobiety ciężarnej i karmiącej, osoby skierowanej z terapeutycznego do zwykłego systemu wykonywania kary pozbawienia wolności;
- 2) zezwolenia na otrzymanie paczki z lekami i wyrobami medycznymi oraz otrzymywanie, ze względu na stan zdrowia, paczek o większym ciężarze oraz na dokonywanie dodatkowych zakupów artykułów żywnościowych, a także w przypadkach budzących wątpliwości co do przydatności do spożycia artykułów żywnościowych przesyłanych w paczkach;
- 3) dopuszczalności wymierzenia i wykonywania kary dyscyplinarnej umieszczenia w celi izolacyjnej;
- 4) wymierzenia kar dyscyplinarnych: pozbawienia możliwości otrzymania paczki żywnościowej, pozbawienia lub ograniczenia możliwości dokonywania zakupów artykułów żywnościowych - osobie pozbawionej wolności, której wcześniej ze względów zdrowotnych przyznano leczenie dietetyczne albo zezwolono na dodatkowe zakupy lub otrzymywanie paczek o większym ciężarze;
- 5) zasadności - ze względu na stan zdrowia - odroczenia, przerwania lub zmiany na inne wymierzonych lub wykonywanych kar dyscyplinarnych;
- 6) oceny stanu zdrowia osoby pozbawionej wolności, wobec której zastosowano środek przymusu bezpośredniego.

2. Opinie dołącza się do dokumentacji medycznej osoby pozbawionej wolności lub do innej dokumentacji dotyczącej spraw, o których mowa w ust. 1.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.⁸⁾

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 22, poz. 119, Nr 62, poz. 504, Nr 98, poz. 817, Nr 108, poz. 911, Nr 115, poz. 963, Nr 190, poz. 1475, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 34, poz. 191 i Nr 40, poz. 227.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89,

poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307.

- 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 123, poz. 849, Nr 166, poz. 1172, Nr 176, poz. 1240 i Nr 181, poz. 1290, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 76, poz. 641, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1707 oraz z 2010 r. Nr 96, poz. 620, Nr 107, poz. 679 i Nr 230, poz. 1507.
- 4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 31, poz. 206, Nr 92, poz. 753, Nr 95, poz. 788 i Nr 98, poz. 817 oraz z 2010 r. Nr 78, poz. 513 i Nr 107, poz. 679.
- 5) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590 i Nr 166, poz. 1172, z 2008 r. Nr 17, poz. 101 i Nr 237, poz. 1653, z 2009 r. Nr 11, poz. 59 i Nr 122, poz. 1007 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679 i Nr 219, poz. 1443.
- 6) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 113, poz. 731, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268, z 2005 r. Nr 141, poz. 1183, Nr 167, poz. 1398 i Nr 175, poz. 1462, z 2007 r. Nr 112, poz. 766 i Nr 121, poz. 831, z 2008 r. Nr 180, poz. 1108, z 2009 r. Nr 76, poz. 641 i Nr 98, poz. 817 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679 i Nr 182, poz. 1228.
- 7) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602.
- 8) Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 października 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad, zakresu i trybu udzielania świadczeń zdrowotnych osobom pozbawionym wolności przez zakłady opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności (Dz. U. Nr 204, poz. 1985), które utraciło moc z dniem 11 lipca 2010 r. na podstawie art. 36 pkt 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o uchyleniu lub zmianie niektórych uprawnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 98, poz. 817).